

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Fevdis. Titulus XX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

Quæ Pugnantiæ?

Dissensus vtriusq; contrahentium, patitur, transferendo dominio, pœnitentiæ: & modis, quibus ratione materiæ, vel alio modo, res partitari, vel alienari, prohibetur, de quo supra.

DE FEVDIS.

Titulus XX.

Continuatio.

Feudi constitutione res, pro obsequiis, quæ fidei, quasi commutari videntur.

Quid est Feudum?

Feudum est, concessio rei, facta alicuius relatione utilis dominij, ad habendum de feudo, cum exhibitione alicuius honesti seruicij, capi. coral.

Vnde dicitur Feudum?

Feudum dicitur, quasi fidei datio, ablatum dominus vasallo, vel à fidelitate, quam vasallo domino præstare tenetur, sicq; recipiendi obligatio domini & vasalli, c. 1. §. fin. per quosdam uestit.

Quotuplex est Feudum?

Est multiplex & varium. Aliud enim antiquum, hereditarium, masculinum, aliud nouum, fœmineum, cum fidelitate, temporale, perpetuum, comitatus, purum. Aliud Guardix & Castardix, aliud transitorium ad hæredes: vt feudum ducatus & Comitatus. Quæ feudorum

in vñibus feud. sparſim explicantur.

Quæ causa Efficiens?

Ius moribus introductum, Principum placita, & decreta Pontificum, voluntasq; eius, qui cōcedere potest, vel consensus contrahentiū. Quia non tantū vltimis voluntatibus, verū etiā actibus inter viuos, pactis, scilicet: & stipulationibus, constituitur feudum. Possunt autem dare feudum, Papa, Imperator, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, Præpositi, modò antequo tempore dare Præpositus cōsueuerit, Duces, Reges, Marchiōes, Comites & Capitanei, diuites Barones, & Nobiles illustresq; mulieres, si senio sint confectæ, & liberos non habeant. possunt etiam vassalli rem feudale alij dare in feudum: sed quibusdam personis dare prohibetur, scilicet fœmina, Ecclesiæ, seruo, Hæretico, Iudæo, bannito, inimico capitali, deportato, potentiori, quā sit dominus, alteriusq; iurisdictioni subiecto: aded quidem, vt si vassallus vni harum personarum, absque domini voluntate dederit feudi concessi beneficio ipse priuetur.

Quæ Materia?

Res immobiles, & q̄ inter immobiles cōputantur. Illæ. n. propriè dantur in feudum, non autem res, quarū alienatio à lege prohibita est: possunt tamen si cum vniuersitate, id est, cum tota regione in feudum dentur. Res autem mobiles, q̄ ipso vsu temporis traëtū, deteriores fiunt, non dantur sicut nec in emphyteusim, nisi accedant immobilibus vt serui fundo, decimę ad tempus in feudū dari possunt, non in perpetuum, feudum autem

Ca.

Camere & cauere debetur, quatenus ibi aliquid inuenitur.

Quæ forma constituendi Feudi?

Vt dominus, dominio directo retento, per pactum, stipulationem, vel ultimam voluntatem, in beneficium vel compensationem obsequij, de seruitij præstadi, gratuito, nulla promissione mæcedis, canonis, vel vectigalis præstadi facta, vtili lo vtile dominiũ concedat. Quod quidem obsequiũ, vasallus iurisiurandi religione promittitur tenetur. Forma iurisiurandi est. Vt Vasallus constituta de fundo concessio facta iuret, se dominũ, quoad fieri possit, in omnibus honestis & honestis defensurum. Quod iuramentum seruare debet, scilicet: Incolume, tutum, honestum, possibile, vtile, & facile, vt notat Gratianus in de forma fidelitatis, 22. quæst. 5. Quæ si Vasallus promittere recuset, dominus ipsum iurare non tenetur. Et si plures sint Vasalli, omnes præstant, domino autem demortuo coguntur iurare successoribus, & omnibus si plures fuerint. Si autem quidam ex his renunciauerint feudo, adre- scet pars repudiata reliquis dominis possideri. Ante iuramentum autem fidelitatis præstitum dominus inuestituram permittit. Cuius forma est: vt dominus, qui feudum concedat, tenens aliquid in manu, puta baculum, anulum vel biretum, tradat illud in manu Vasalli dicens: inuestio te, de tali, vel tali re.

Quis Finis?

Meritorum remuneratio, vel etiam proprietas

hominis interesse: cùm hominem beneficio affi-
ci, interfit hominis, l. seruus ea lege, ff. de seruis
export.

Quis Effectus?

Potestas vtendi & fruendi re in feudum con-
cessa, & actio vindicationis tam directa, quàm vti-
tilis. Vbi enim Vasallus agit contra dominum,
petit rem feudalem actione vindicationis: vbi
contra extraneum vtili in ré actione experitur.
Si autem dominus & vasallus concurrunt, domi-
nus directa, Vasallus autem vtili ager: cui tamen
directa vtilis præfertur.

Quæ Affinia?

Emphyteusis, census, libellus, superficies, pre-
caria, vsus fructus. Emphyteusis cum feudo ha-
bet commune, vt, penes danctem, dominiũ dire-
ctum remaneat, c. 1. §. 1. & seq. de inuestit. de re a-
lien. fac. Hoc tamen differt. Quia gratuitum est
beneficium, c. 1. §. in primis, in quibus caus. feud.
amit. Nullam ideo pensionem annuam, nullum-
que Canonem sperans, sed obsequium duntaxat
personale, c. 1. §. sed nec alia. Quæ fuit prima cau-
sa. Vbi verò cliens, seu Vasallus, aut emphyteu-
ta beneficiarium fundum, aut emphyteutica-
rium pro annua quoque pensione, alteri cõcedit,
neque feudum erit, neque emphyteusis, cum neu-
ter concedens dominus sit, c. 1. de inuestit. sed no-
uo vocabulo libellarius contractus vocabitur.
Quamuis hæc duo, libellus & emphyteusis, mo-
ribus hominum plerunque confundantur, &
promiscuè soleant accipi, c. 1. §. rursus, quib. mo-
dis

§ 1 dis

dis feud. amitta. Bart. in l. si finita, §. si de, ff. de cō. infect. Contractus censualis à feudo hoc differt: quòd in eo transferatur tam directum, quàm utile dominium, debeaturq; cōcedenti heredibus: què eius annua pensio, c. constitutus, extr. de relig. domi. Cùm autem ob hanc pensitationè ius inuersum à se quis abdicet, idq; transferat in accipientem, Bart. in l. 1. §. 1. ff. de publica. ab emphyteusi sine dubio differt. Quia utile tantum dominium abs se cōcedens remouet: vnde licet emphyteuta cessans soluere triennio, et si Ecclesiæ sit, biennio, canonem iure suo cadat, non tamen hoc commissi tribuit contractus censualis: post soluto censu, etiam mille annis, glos. & Dec. c. constitutus, extr. de relig. domibus.

Huc quoque pertinere videtur superficies contractus, quo sub certa plerunque pensione domum, moletrinam, aut aliam soli nostri superficiè concedimus. Et quandoq; nulla annua pensione de constituta: veluti cùm venditur, locatur, donatur superficies, l. 1. §. 1. ff. de superficiebus. Ius conventionis hæc natura est: vt dominus, quod utile vocant, transferat in accipientem, §. pen. ff. de noui operis nun. & destructa superficie (ruinâ puta, vel incendio) contractus terminatur, l. inter quos, §. damni, ff. de dam. iniur. Differt autem superficiarius à vasallo: quod certa pensione constituta, vel nonnunquam sine pensione onere superficiem possideat, d. l. 1. ff. de superf. nec meliorationes à domino habere dicatur, sed à seipso, l. bono, ff. de ver. sig. Quod si cetera potest sine domini consensu eas alienare, in totq; cōtractu quâuis nesciat, aut nolit dominus

illinc auferre, l. sed addes, §. si inquilinus, ff. locati: & d. l. bonorum, precarijs denique cum feudo affinitas est, quo ad translationem ipsius possessionis & vsus. differūt autem. Quia precarię sub annua pensione in perpetuum, vel ad tempus, cum pacto renouationis, de quinquēnio in quinquennium, aut aliud tempus secundū morē regionis cōceduntur, c. 1. & fin. de preca. c. precarię, 1. & 2. 10. q. 2. Et hoc ob id, ne temporis diurnitate contractus memoria pereat, c. longinquitate, 12. q. 2. Panor. in d. c. 1. extr. de preca. Vsus fructus etiam cum feudo quid commune habet. Quia ferē eisdem modis cum translatione iuris vtendi fruendi constituitur: Argumentatq; ad decidendas quandoque quæstiones in materia feudali ambiguas illinc desumpta, iure approbantur, de quo habetur in c. fin. extr. de pig. & alijs.

Quæ Adiacentia?

Iuramentum fidelitatis inuestitura. Et circa eā talis ordo seruetur, vt domino concedēte feudū fiat inuestitura, qua facta, vasallus præstat fidelitatem sacramēto, & verbo promitti, illa sex, de quibus suprā in c. de forma fidelitatis, 22. q. 5. Deinde dominus præstato fidelitatis sacramento mittit vasallum in vacuam possessionem rei feudalis. Est autem inuestitura, concessio fictæ possessionis, facta per dominū alicuius rei corporalis, pacta etiam quandoq; in constitutione feudī adijciuntur, quæ naturam feudī variant.

Quæ Pugnancia?

Mercēs. Debet enim feudū esse gratuitū: pacta iniqua & ipsum feudum euertētia, dolus, culpa, casus, negligentia, feloniam, & denique omnes

§ 2

modis

modi, quibus ipsum feudum amittitur, de quibus legitur, c. prima causa, in quibus causis feudum amittitur, & c. 1. de causa contradi, c. est & alia, d. tit. c. ex eadem, eo. & c. 1. c. seq. in libr. feud. tit. quibus modis feudum amittitur. ubi ingratitudinis variae causae enarrantur. Breuiter tamen sciendum feudum amitti iisdem ferè modis, quibus libertus in seruitutem, propter ingratitudinē, reuocatur, licet non tā strictè agatur contra vassallum, sicuti contra libertum, & quibus filius in potestate patris constitutus exheredari potest. Amittitur autem feudum, morte, capitis diminutione, maxima & media, ingratitudine, clericatione, inuasiōe, confutatione, bonorum cessione, alienatione, illius, praescriptione ab alio induceta, euictione, ratiōe extinctione, negatione, & mendacio scienti & facto de re feudali, negligentia. Negligentia in multis attenditur: scilicet, si vassallus non intra annos & diem domino mortuo haeredem, pro immunitate, requirat: si de fidelitate praestanda, domino tribus vicibus requisitus eam facere negligentia modo maior 14. annis sit, si vassallus grauata iuramentum, quam domino imminere nouit, callet, si resistere potuit & non fecerit, si dominum in acie periclitantem dimiserit, si dominum in tempore famis, pressum indigentia non aluit, si vassallus in re feudali malè versetur, vel committat feloniam, id est, delictum aliquod contra dominum. Quibus etiam modi ingratitudinis committuntur praehenduntur.